

10 Ιουνίου 2021

Άγιος Μάξιμος: Τα πάντα μέσα στα πάντα είναι ο Θεός!

/ Σοφίας Πατερικής Απαύγασμα

Άγιος Μάξιμος Ομολογητής.

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

Έλεγε, λοιπόν, ο μακάριος εκείνος γέροντας [ο άγιος Διονύσιος Αρεοπαγίτης], κατά ένα πρώτο συμβολισμό της θεωρίας του, ότι η άγια εκκλησία είναι τύπος κι εικόνα του Θεού, επειδή έχει το ίδιο μ' αυτόν έργο κατά τη μίμηση και κατά τη μορφή.

Αφού εδημιούργησε δηλαδή ο Θεός τα πάντα με την άπειρη δύναμή του και τα έφερε στην ύπαρξη, τα συγκρατεί, τα συνενώνει και χαράζει τα όριά τους.

Συνδέει με την πρόνοιά του το ένα με το άλλο και με τον εαυτό του, και τα νοητά και τα αισθητά.

Και κρατώντας μαζί γύρω από τον εαυτό του τα πάντα, στα οποία είναι αιτία κι αρχή και τέλος, ενώ κατά τη φύση βρίσκονται σε διάσταση, τα κάνει να συγκατανεύουν το ένα στο άλλο σύμφωνα με μια τάση τους, την τάση προς αυτόν, σαν βασική αρχή της σχέσης.

Σύμφωνα μ' αυτήν οδηγούνται όλα σε μια ταυτότητα κίνησης και ύπαρξης, που αποκλείει την κατάλυση και τη σύγχυση.

Κανένα από τα όντα, προβαδίζοντας, δε στασιάζει εναντίον κάποιου άλλου, ούτε αποσπάται απ' αυτό σύμφωνα με τη διαφορά που χαρακτηρίζει τη φύση και την κίνησή του.

Συμφύονται όλα μαζί με όλα χωρίς να συγχέονται, σύμφωνα με την ακατάλυτη σχέση και φύλαξη της μοναδικής αρχής κι αιτίας, που καταργεί κι επισκεπάζει όλες τις σχέσεις, που θεωρούνται ιδιαίτερες μεταξύ όλων ανάλογα με τη φύση καθενός από τα όντα.

Όχι με το να τις καταστρέφη και να τις αναιρή και να τις κάνη να μην υπάρχουν, αλλά με το να τις νικά και να λάμπη απάνωθές τους, όπως ακριβώς το σύνολο πάνω από τα μέρη του ή και με το να παρουσιάζεται σαν αιτία του συνόλου αυτού, σύμφωνα με την οποία, και το ίδιο το σύνολο και τα μέρη του συνόλου, είναι φυσικό να φαίνονται και να υπάρχουν, γιατί έχουν ολάκερη την αιτία τους να λάμπη απάνωθές τους.

Κι όπως ο ήλιος ξεπερνά τη λάμψη των άστρων και στη φύση και στη δύναμη, έτσι κι αυτά, σαν αποτελέσματα μιας αιτίας, δείχνουν την αιτία τους αυτή να καλύπτει όλη την ύπαρξή τους.

Γιατί, όπως τα μέρη προέρχονται από το όλο, έτσι είναι φυσικό και τα αιτιατά να αντλούν την ισχύ τους από την αιτία και να γνωρίζονται απ' αυτή και ν' αφήνουν την ατομικότητά τους ν' αδρανή, όταν, πιασμένα μέσα στην αναφορά προς την

αιτία, λάβουν εξ ολοκλήρου την ποιότητα εκείνης, σύμφωνα με την αδιάσπαστη, όπως είπαμε, δύναμη που έχει η σχέση τους μ' αυτήν.

Αφού τα πάντα μέσα στα πάντα είναι ο Θεός, που με απέραντο μέτρο υπερβαίνει τα πάντα, θα γίνη ορατός ολομόναχος σε όσους έχουν καθαρή σκέψη.

Τούτο θα γίνη, όταν ο νους, καθώς αναλογίζεται θεωρητικά τους λόγους των όντων, σταματήσει στον ίδιο το Θεό, σαν αιτία κι αρχή και τέλος της δημιουργίας και της γένεσης όλων, ένα βυθό αδιάστατο που περιέχει τα πάντα.

Απόσπασμα από το έργο του Αγίου Μαξίμου του Ομολογητή, «Μυσταγωγία» των εκδόσεων της Αποστολικής Διακονίας. Η εισαγωγή και τα σχόλια είναι του Ρουμάνου Πρωτοπρεσβυτέρου και καθηγητή Θεολογίας, π. Δημητρίου Στανιλοάε και η μετάφραση στη νεοελληνική του Ιγνατίου Σακαλή.

<https://bit.ly/2RHJIAR>